

HRVATSKI

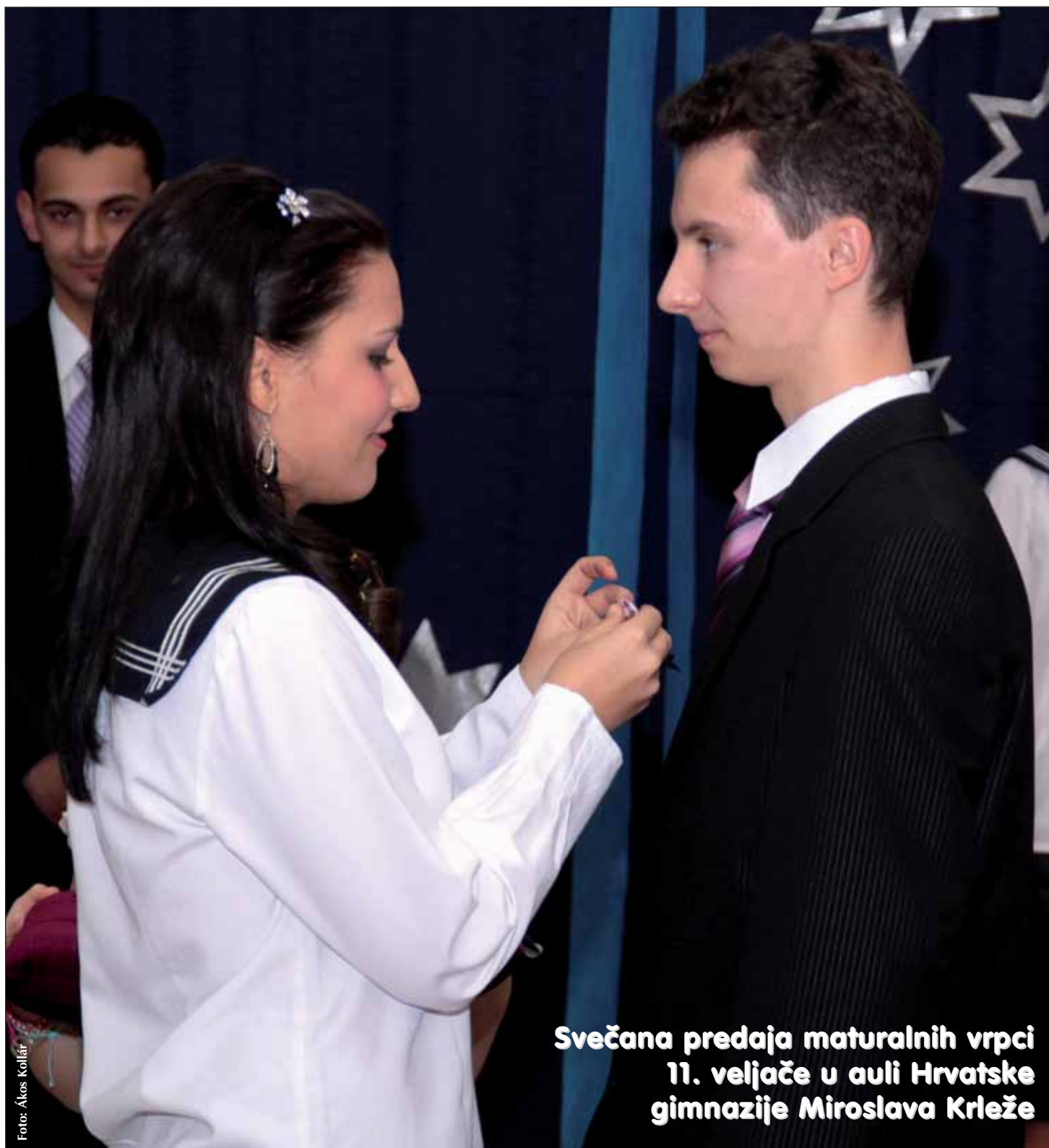
glasnik

Godina XXI, broj 7

17. veljače 2011.

cijena 100 Ft

**Svečana predaja maturálnih vrpći
11. veljače u auli Hrvatske
gimnazije Miroslava Krležę**

Komentar

Stiže li vjetar promjene?

Prošli su izbori, utemeljene su mjesne, županijske i državne manjinske samouprave, smirile su se napetosti koje se prilikom izbora javljaju, kod nekih zbog borbe za određene položaje, kod nekih zbog održavanja pravednosti i demokratičnosti, a kod nekih zbog nade u bolju budućnost zajednice. Nadam se da su potonja dva uzroka bila nazočna u većini kandidata i birača. Naravno, kao ni u velikoj, tako ni u maloj politici ne može biti svatko zadovoljan, svatko bi volio da dobije mjesto njemu važna ili simpatična osoba, ali ukoliko novi izabranici budu društveno odgovorni tijekom svoga djelovanja, steći će povjerenje ljudi, pa će većina ipak osjećati neko opće zadovoljstvo. Upravo je to zadatak ponovno utemeljenih manjinskih samouprava od niže razine s manjom odgovornošću do najviše razine, do državne samouprave s većom odgovornošću. Zadatak neće biti lak u odnosu na prijašnje godine, naime financijska je potpora svugdje smanjena i ona manja materijalna sredstva kojima se raspolaže treba iskoristiti u svrhu razvijanja i unapređivanja naše zajednice na taj način da odista bude učinkovitosti, po mogućnosti ne zanemarujući ni neke pojedinosti koje mogu prozurokovati veće posljedice. Smatram da je baš zbog toga važno odrediti prioritete, a tko i kako će oni biti određeni? Možda bi nam tu dobro došla ona Strategija razvoja i budućnosti hrvatske zajednice u Mađarskoj koja je prvi put spomenuta upravo prije četiri godine, u početku mandata prijašnjeg sastava Hrvatske državne samouprave. Tada je nešto krenulo, izrada srži toga plana bila je povjerenjena Hrvatskomu znanstvenom zavodu, koji je obavio svoj zadatak, ali za nastavak se ne zna. Kako će se znati odrediti o čemu treba posebno skrbiti, u što treba posebno ulagati ako nema izrađene strategije za pojedina polja, ako nema izrađen način samonadzora. Prije četiri godine na HDS-ovoj skupštini u svezi s izradom strategija navedeni su razni problemi hrvatske zajednice, počev od odgojno-obrazovnog sustava, veza s matičnom domovinom, pasivnosti mladeži itd., no kod raznih problema nisu formulirani konkretni zadaci glede boljitka, odnosno način učestalog nadzora ostvarenoga i točnog određivanja smjera? Mislim da opet treba istaknuti značenje riječi „strategija“, koja znači način postizanja nekog cilja. Potrebno je točno odrediti ciljeve, zatim izraditi način s kojim možemo do ciljeva, pa učestalo nadzirati postupke ide li se prema cilju.

Po svemu sudeći, nova je Vlada započela s promjenom Ustava i o tome zatražit će mišljenje državljana, a bili su i neki pokušaji da se pitaju i nacionalne manjine, pa se nadamo daljnjih konzultiranja. Dakle nudena je mogućnost da nacionalne manjine na neki način utječu i na promjenu Ustava, tako i naša hrvatska manjina. Hoće li svoju priliku iskoristiti, zauzimati se za svoja prava, morat će točno odrediti svoje ciljeve, odnosno izraditi svoju strategiju na temelju čega se mogu dati dobri prijedlozi i za promjenu Ustava, koji će biti zakonsko jamstvo za slobodno izražavanje identiteta, uporaba, njegovanje i očuvanje materinske riječi itd. Mislim da ne bi bilo loše da u redove državne samouprave, među kojima ima podosta zastupnika iz prijašnjih mandata, stiže vjetar promjene kako bi se shvatila odgovornost zadatka, jer ako se govori o Ustavu, o najvišem državnom zakonu iz kojega se izvođe svi drugi zakoni, onda se radi o sudbini naroda.

beta

„Glasnikov tjedan“

Hrvatsku i Mađarsku premijer Viktor Orbán vidi kao predziđe zapadnoga kršćanstva, povijesne i strateške saveznike, razvidno je iz intervjua koji je prilikom svoga posjeta Republici Hrvatskoj, 8. veljače, dao premijer Orbán za Hrvatsku radio-televiziju, točnije emisiju Dnevnik plus. Orbánov optimizam glede travanj-skog datuma završetka

hrvatskih pristupnih pregovora s EU-om ne dijeli i izvjestitelj EP-a za Hrvatsku Hannes Swoboda koji je nakon Orbánove zagrebačke izjave rekao da treba zadržati dovoljno jak pritisak na Hrvatsku kako bi završila preostali posao u pristupnim pregovorima. Swoboda smatra kako je Hrvatska u završnoj fazi pregovora, ali da je neodgovorno od Orbána što je rekao kako sve možemo zaključiti u travnju, dodajući kako znamo da čelnici vlada vole biti glavni, ali prvo Komisija mora reći svoje, kaže Swoboda dodajući kako je to mišljenje i povjerenika za proširenje Štefana Füle. Očito je kako je i hrvatski i mađarski cilj, koja predsjedava EU-om do kraja lipnja 2011, završiti pregovore do kraja mađarskog predsjedanja. To je povijesni, strateški i simboličan cilj, naglašava hrvatska premijerka Jadranka Kosor. Vrativši se Orbánovu intervjuu u Dnevniku plus HTV-a, rečenica koja je već sredinom siječnja izreče-

na, sada je ponovljena: Orbán ostaje pri tvrdnji kako je Hrvatska pripremljena za Europsku Uniju od same Mađarske i kako su Hrvatskoj dosadašnjim neprimanjem učinjene brojne nepravde. Orbán je iskazao priznanje prvomu hrvatskom predsjedniku Franji Tuđmanu koji je utemeljio u ne lakim okolnostima samostalnu Hrvatsku obranjenu u

krvi. Orbán je ukazao na povijesnu i sudbinsku povezanost zemalja srednje Europe koju ne mogu razumjeti oni koji nisu živjeli u njoj. Orbán smatra kako je njegov naraštaj, današnji pedesetogodišnjaci, kasno dobio priliku za djelovanje, u zakašnjenju su, ali su u prilici djelovati i vjeruje kako će uspjeti u svojim nastojanjima, dapače Orbánov je optimizam siguran i on poručuje kako će od Mađarske načiniti fantastičnu zemlju. Moramo iskoristiti dobivenu priliku, kazao je Orbán, ako se ne želimo sramiti pred svojom djecom. U posljednjih dvadeset godina, nažalost, naš naraštaj nije igrao tako važnu ulogu kakvu je trebao imati, za današnje četrdesetogodišnjake došlo je vrijeme rada i ostvarivanja ideja i zamisli, svoga poslanstva – kazao je u Dnevniku plus Viktor Orbán, odani prijatelj Hrvatske i službenoga Zagreba.

Branka Pavić Blažetin

Prigodna utakmica povodom obilježavanja stote obljetnice Hajduka u Splitu između Hajduka i praške Slavije. Na slici navijači Hajduka tijekom utakmice (Hina)

Viktor Orbán u Hrvatskoj

ZAGREB, 8. veljače 2011. (Hina) – Hrvatska će u travnju dobiti datum završetka pristupnih pregovora s EU-om, izjavio je 8. veljače u Zagrebu mađarski premijer Viktor Orbán, ističući da će iduća dva mjeseca biti ključna za dovršetak toga dugogodišnjeg procesa.

„Ožujak bi trebao biti mjesec uspjeha, a u travnju bismo trebali dobiti datum završetka pregovora. Ako to ne učinimo sad, pristupanje će se odgoditi”, rekao je Orbán na konferenciji za novinare nakon sastanka s premijerom Jadrankom Kosor.

Upitan na koliko bi se pregovori, koji su počeli u listopadu 2005, u tome slučaju mogli odgoditi, Orbán je odgovorio: „Nema potrebe prognozirati jer ćemo imati datum u travnju.”

Premijerka Kosor je rekla da je ohrabrena sastankom s Orbánom, premijerom zemlje koja predsjeda EU-om do kraja lipnja, te je izrazila uvjerenje da će sav posao završiti na vrijeme, osobito onaj vezan uz poglavlja Pravosuđe i temeljna prava (23) i Tržišno natjecanje (8).

Najavila je da će Vlada do kraja tjedna poslati Europskoj komisiji (EK) izvješće vezano uza sva mjerila u poglavlju 23, a očekuje i pozitivno mišljenje EK-a o planu restrukturiranja brodogradilišta.

„Cilj je završiti pregovore do kraja mađarskog predsjedanja. To je povijesni, strateški i simboličan cilj koji želimo ostvariti u godini obilježavanja 20. obljetnice neovisnosti”, istaknula je Kosor.

Dvoje premijera razgovaralo je o gospodarskoj, osobito energetskejoj te turističkoj suradnji, a na novinarski upit dotakli su se i nedavnoga neuspjelog pokušaja MOL-a da stekne većinski vlasnički udio u Ini.

„Vlada poštuje načela tržišnog natjecanja za koja smo se opredijelili”, istaknula je Kosor, dodajući da je zajedno s ministrom gospodarstva Đurom Popijačem u ponedjeljak održala vrlo dobar sastanak s predsjednikom uprave MOL-a Zsoltom Hernádiem.

Orbán je rekao da je riječ o «nesuglasica-

ma” koje su uobičajene na tržištu i u poslovnome svijetu, ali da one ne bi smjele narušiti odnose dviju zemalja.

„Ovim nesuglasticama pristupam s pozicije povijesnog odnosa. Neću dopustiti da nas poslovne nesuglasice izbace iz tog kolosijeka”, naglasio je Orbán i istaknuo kako bi bilo loše da između Ine i MOL-a ne bude strateške suradnje.

Govoreći o potrebi suradnje zemalja srednje Europe, mađarski je premijer ocijenio da će ovo desetljeće biti «veliko desetljeće srednje Europe» zahvaljujući kojoj je, prije gospodarske krize, rasla cijela Europa.

„Uvjeren sam da će se to vrijeme vratiti. Oni koji će biti dio toga imat će velike koristi, oni koji izostanu gube povijesnu šansu”, rekao je Orbán. „Nama bi bilo drago da taj uspjeh dijeli i Hrvatska”, dodao je mađarski premijer koji je na početku konferencije za novinare rekao da govori kao premijer zemlje koja predsjeda EU-om, ali i kao prvi turistički agent Hrvatske turističke zajednice.

bpb

BUDIMPEŠTA – Na sjednici Mađarskog parlamenta održanoj u ponedjeljak, 14. veljače, pročitana je odluka Državnog izbornog povjerenstva (OVV) o narodnoj inicijativi za priznavanje Bunjevaca kao samostalne etničke manjine u Mađarskoj. Prema odluci Državnog izbornog povjerenstva za to je prikupljen dovoljan broj potpisa. Prema predsjedniku Lászlu Kóvériu, sukladno zakonskim odredbama, Parlament u roku od tri mjeseca mora donijeti odluku o tome hoće li Bunjevce priznati kao samostalnu etničku manjinu.

Podsjetimo da je prije četiri godine sličnu inicijativu Parlament s velikom većinom odbio, a da je mišljenje Mađarske akademije znanosti i dalje nepromijenjeno, potvrdivši samo prijašnji stav: riječ je o etničkoj skupini koja se tijekom nastajanja modernih nacija već u 19. stoljeću integrirala u hrvatski narod.

Sveučilište u Zadru

Odjel za kroatistiku Međunarodna ljetna škola hrvatskoga jezika i kulture „Zoranićeva arkadija”

Obala Petra Krešimira IV. 2, 23000 Zadar
kroatistika.slavistika@unizd.hr

Obavijest o terminu i tematskome programu Međunarodne ljetne škole hrvatskoga jezika, kulture i književnosti

Poštovani

Obavještujemo Vas da se i ove godine održava Ljetna škola hrvatskoga jezika „Zoranićeva arkadija”, u razdoblju od 24. srpnja do 7. kolovoza.

Na našoj web-adresi (<http://www.unizd.hr/Događanja/tabid/533/Default.aspx>) svi zainteresirani mogu pronaći potrebne informacije. Osim 50 sati jezičnih vježba, prilagođenih polaznicima, nudi se izbor predavanja prema tematskim ciklusima: Hrvatska književnost u prijevodu, Hrvatski jezik u medijima, Književnost s tezom, Otok.

Cijena školarine je 400 eura, smještaj s polupansionom iznosi 397 eura, s punim pansionom 497 eura, a smještaj za polaznike koji ne trebaju usluge prehrane 247 eura. U cijenu školarine uključen je kraći izlet te posjeti muzejima i galerijama.

U ovoj godini dodjeljujemo jednu stipendiju studentima hrvatskoga jezika i književnosti. Podaci o tome nalaze se na spomenutoj web-adresi.

Ljubazno Vas molimo da prosljedite informacije o Ljetnoj školi zainteresiranim pojedincima i ustanovama.

Radujemo se Vašem dolasku, zajedničkom učenju i druženju.

Uime Organizacijskoga odbora Škole

Divna Mrdeža Antonina

BRUXELLES – Europska pučka stranka (EPP) poduprla je izjavu mađarskog premijera Viktora Orbána koju je dao u utorak u Zagrebu, prema kojoj će Hrvatska u travnju dobiti datum završetka pregovora s EU-om, objavljeno je u četvrtak navečer na Twitteru EPP-a, koji je time reagirao na izjavu izjavitelja Europskog parlamenta za Hrvatsku Hannesa Swobode o tome da je potrebno zadržati dovoljno jak pritisak na Hrvatsku da završi preostali posao u pristupnim pregovorima. Na upit da komentira Swobodinu izjavu koja se odnosi na stajalište povjerenika za proširenje Fülea, njegova glasnogovornica Natasha Butler je rekla kako je »opće pravilo da ne komentiramo komentare drugih o nama«. »Stajalište je povjerenika da je cilj hrvatske vlade zaključiti pristupne pregovore do kraja lipnja. To je ambiciozan cilj koji se može postići samo ako Hrvatska nastavi s iznimnim naporima kako bi do tada ispunila preostale zahtjeve. To se u prvom redu odnosi na poglavlje o pravosuđu i temeljnim pravima, u kojem Hrvatska mora ispuniti svoja obećanja i riješiti sva pitanja koja je Komisija navela u svome redovitom izvješću, te u mjeirilima za zatvaranje. Komisija će Vijeću predstaviti zatvoreno izvješće u ožujku. To će izvješće biti objektivno i uravnoteženo te će odraziti postignute rezultate i naznačiti područja gdje su potrebni daljnji napori«, rekla je Butler. *[Hina]*

PEČUH – Šesnaesti pečuški turistički sajam ove će godine biti održan od 25. do 27. ožujka u Športskoj dvorani «Dezső Lauber». Jedan od najvećih turističkih sajmova u Mađarskoj privlači brojne izlagače iz regije te niz hrvatskih partnera, tradicionalno i turističke zajednice Zadarske županije i samoga grada Zadra te Paga. Organizatori su sajma Gospodarska i trgovinska komora Pečuh-Baranja te Fair-Expo Kft.

PEČUH – Dana 18. veljače na pečuškom Filozofskom fakultetu bit će potpisan sporazum o suradnji Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Pečuhu i osječkog Sveučilišta Josip Juraj Strossmayer radi jačanja veza dvaju sveučilišta te razvoja dosadašnjih kontakata.

Obavijest o potpori za djelovanje manjinskih samouprava

Ministarstvo javne uprave i pravosuđa (KIM) o iznosu opće potpore za djelovanje mjesnih i područnih manjinskih samouprava za 2011. godinu na teret državnoga proračuna, objavilo je da će prema stavku 2. § 3. Vladine uredbe 342/2010.(XII.28) godišnja opća potpora za djelovanje za mjesne manjinske samouprave iznositi 209 539 forinti, a za područne manjinske samouprave 419 078 forinti.

Aktualno

Pripreme novog Ustava

Nacionalno konzultacijsko tijelo ovih dana svim državljanima s pravom glasa poslat će upitnicu od dvanaest pitanja, kako bi zatražilo njihovo mišljenje o novom Ustavu – izjavio je u nedjelju fidesovac József Szájer. Između ostalih upitat će ih treba li novi Ustav nabrojiti samo prava državljana, ili i obveze, odnosno hoće li pod zaštitu uzeti i takve zajedničke vrijednosti kao što su obitelj, rad, dom, red i zdravlje. Jednako tako priupitat će ljude hoće li se za maloljetnom djecom dobiti pravo glasa, ili „dopustiti oporezivanje odgovornih troškova djece“. Među pitanjima će biti i to hoće li temeljni zakon „preuzeti obveze za buduće naraštaje“. Prema njegovim riječima, narečeno tijelo traži odgovor i na pitanje treba li Ustav izraziti i vrijednosti nacionalnog jedinstva s prekograničnim Mađarima, štititi prirodnu raznolikost Karpatskog bazena i nacionalnu imovinu. Jedno pitanje odnosi se i na to hoće li pristup državnim fondovima i sudjelovanje u javnoj nabavi biti otvoren samo za gospodarska društva s „prozirnim“ zaledem.

U pismu predsjedniku Parlamentarnog odbora za pripremu Ustava dr. Lászlu Salamonu od 28. rujna 2010. godine, koje je potpisao predsjednik Hrvatske državne samouprave Mišo Hepp, između ostalih stoji kako hrvatska zajednica u Mađarskoj sa zadovoljstvom prihvaća inicijativu za donošenje novog Ustava. Građani naše domovine hrvatske nacionalnosti oduvijek su kao državotvorni čimbenici sudjelovali u održavanju Republike, što je utemeljeno zajedničkom poviješću

– stoji u pismu. U svezi s tim predloženo je nekoliko načelnih prijedloga kao što su privrženost da se Ustavom odredimo kao narodnost, a da se ostavi izraz „manjinski“, koji nas je u proteklim desetljećima omalovažavao i vrijeđao, stoga se predlaže nabrojavanje narodnosti u Mađarskoj. Predlaže se da se u samostalnom poglavlju navede: pravo na slobodno izražavanje identiteta, uporaba, njegovanje i očuvanje materinske riječi, ostvarivanje i očuvanje kulturne autonomije, očuvanje, razvijanje materijalne i duhovne kulture, osiguravanje narodnog obrazovanja, jamstvo narodnosnih medija, pravo na samoupravljanje, osnivanje neposredno i tajno biranih mjesnih, područnih i državnih narodnosnih samouprava, pravo na neposredno narodnosno zastupstvo u mjesnim samoupravama, uključujući (prije nekoliko godina ukinuti) povlašteni mandat i narodnosnu kompenzacijsku listu. Nadalje novi Ustav treba sadržavati i parlamentarno zastupstvo narodnosti, temeljeno na neotuđivom pravu i ravnopravnosti u vrhovnom zakonodavnom tijelu. Smatra da bi neposrednim izborom predsjednika Republike, kao nositelja nacionalnog jedinstva, glasovima narodnosti još više ojačao osjećaj o nacionalnom zajedništvu.

Pri tome je Hrvatska državna samouprava ponudila pomoć svih naših udruga, pri čemu će se sama zauzimati za ostvarivanje narodnosnih prava, a poradi toga nakon upoznavanja nacrtu novog Ustava dati daljnje mišljenje i svoje primjedbe.

S. B.

Čitajte i širite Hrvatski glasnik

Godišnja skupština Matice hrvatske Ogranak Pečuh

Ogranak Matice hrvatske u Pečuhu 18. siječnja u Hrvatskome klubu Augusta Šenoe (Pečuh, Ul. T. Eszea 3) održao je redovitu i izbornu skupštinu. Dnevni je red bio: 1. Izvješće o djelatnosti Matice hrvatske u 2010. godini; 2. Financijsko izvješće za 2010. godinu; 3. Izbor čelnništva udruge (predsjednika, tajnika i blagajnika) tajnim glasovanjem; 4. Plan rada Matice hrvatske za 2011. godinu; 5. Financijski plan za 2011. godinu; 6. Razno. Matica hrvatska Pečuh, civilna udruga koja okuplja ljude slobodne volje oko ciljeva određenih svojim Statutom, u 2010. godini imala je niz istaknutih programa i projekata od kojih nekoliko njih međunarodnoga karaktera. Matica broji pedesetak članova. Izvješće o djelatnosti Matice hrvatske u 2010. godini još jednom je pokazalo koliki je bio raspon aktivnosti. Popularan je bio Glazbeni vremeplov koji se održavao mjesečno jedanput u Hrvatskome klubu Augusta Šenoe: multimedijalne večeri, posvećene *Indexima*, *Azri*,

Hladnom pivu, *Ibrići Jusiću*, okupljale su zavidan broj mladih, srednjoškolaca i studenata koji su bili i predavači. Uspješan je bio i Hrvatski bal s orkestrom Podravka u restoranu „Pezsgőház” u kojem su aktivno sudjelovali Matičini brojni članovi te je ostvaren znatan prihod za potpomaganje brojnih Matičinih godišnjih djelatnosti. U Hrvatskome klubu Augusta Šenoe održan je i niz Književnih tribina: predstavljanje pjesničkih antologija *Slovom i snom* i *Prstovet prvih cvjetova*, pjesničke zbirke Đure Frankovića *Izgubljeni zeleni raj*, knjige Sanje Vulić *Vitezovi hrvatskoga jezika*, pjesničke zbirke Ane Lehocke Samardžić *Tristiae*, Leksikona podunavskih Hrvata – Bunjevaca i Šokaca. Međunarodni Matičin projekt, dvodnevna međunarodna manifestacija, Festival ogranaka Matice hrvatske iz Osijeka, Subotice, Tuzle i Pečuha 28–29. svibnja obilježio je niz sadržaja na više mjesta u Pečuhu. Tako je u Hrvatskome klubu Augusta Šenoe održan okrugli stol „Prevođenje – put prema upoznavanju drugoga“, otvorena je izložba „Narodna nošnja i gastronomija Hrvata Bosne i Hercegovine“ te izložba grafičara Lászla Istvána „Prozori i lica“, a u pečuškom Hrvatskom kazalištu upriličena je projekcija dokumentarnog filma „...irena vrkljan... samo knjige, albumi i plehnata kutija“ uz koncert komornog ansambla iz Subotice Collegium Musicum Catholicum, predstava pečuškoga Hrvatskog kazališta „Raskošno cvjetaju moje ruže“, cjelodnevni izlet u Mohač. Još jedan veliki projekt obilježio je Matičinu djelatnost u 2010. godini: međunarodni projekt „Za bolje sutra“, ostvaren putem natječaja iz EU fondova, u suradnji s gradom Pagom i „Zavičajem“, Kulturno-prosvjetnim centrom i odmaralištem Hrvata u Mađarskoj, te njegovim ravnateljem Tiborom Radićem, čiji su organizatori bili Grad Pag, Ogranak Matice hrvatske u Pečuhu, Znanstveni zavod Hrvata u Mađarskoj. Taj je projekt omogućio Matici da 25 srednjoškolaca i studenata iz Pečuha i okolice odvede na potpuno besplatan jednodnevni stručni seminar u Hrvatsku od 11. do 19. rujna. Treći međunarodni Matičin projekt bio je IV. susret hrvatskih srednjoškolaca 2010. „Kako biti hrvatskim srednjoškolcem izvan Hrvatske“, održan 12–13. studenog u suorganizaciji s Hrvatskim vrtićem, osnovnom školom, gimnazijom i učeničkim domom Miroslava Krleže. Kako naglašava Matičin predsjednik Stjepan Blažetin, sve programe

uspjeli su održati zahvaljujući dobroj suradnji s Hrvatskim klubom Augusta Šenoe, Generalnim konzulatom Republike Hrvatske u Pečuhu, Hrvatskim vrtićem, osnovnom školom, gimnazijom i učeničkim domom Miroslava Krleže, Znanstvenim zavodom Hrvata u Mađarskoj, Hrvatskim kazalištem u Pečuhu, Odsjekom za kroatistiku Sveučilišta u Pečuhu, Kulturno-prosvjetnim centrom i odmaralištem Hrvata u Mađarskoj „Zavičaj“, a o programima redovito su izvješćivali Hrvatski glasnik, Hrvatska emisija Mađarskog radija, Radio Croatica, a povremeno Hrvatska kronika i Matica – časopis Hrvatske matice iseljenika. Nakon prihvaćenog izvješća o djelatnosti, jednoglasno je prihvaćeno i financijsko izvješće za 2010. godinu s proračunom od 1 449 000 Ft, od čega je ostatak prenesen u 2011. godinu, 411 000 Ft s danom 12. siječnja 2011. godine.

U 3. točki dnevnoga reda prišlo se izboru čelnništva udruge (predsjednika, tajnika i blagajnika) tajnim glasovanjem. Na prijedlog više članova izabrano je dosadašnje čelnništvo u sastavu Stjepan Blažetin, predsjednik, Ivan Gugan, tajnik, i Eva Polgar, blagajnik.

U 4. točki dnevnoga reda prihvatilo se Plan rada Matice hrvatske za 2011. godinu s napomenom: Budući da Matica hrvatska Pečuh nema stalnu financijsku potporu, predviđeni programi ostvarit će se ukoliko će se putem natječaja pribaviti potrebna financijska sredstva. Planirano je predstavljanje pet izdanja u sklopu serije Književnih tribina, četiri glazbene tribine, a u Ostalim aktivnostima: 1. Bal Matice hrvatske; 2. Sudjelovanje na Festivalu ogranaka Matice hrvatske u Osijeku; 3. Darivanje maturanata Hrvatske gimnazije u Pečuhu; 4. Projekt „Za bolje sutra“; 5. V. susret srednjoškolaca listopad-studen 2011; 6. Utemeljenje i objelodanjivanje godišnjaka ogranaka Matice hrvatske u Pečuhu; 7. Briga o postavljenim spomen-pločama hrvatskoga karaktera u Pečuhu.

U 5. točki dnevnoga reda prihvaćen je financijski plan za 2011. godinu s planiranim prihodima 1 190 000 Ft; a u 6. pod „razno“ raspravljalo se o nizu aktualnih pitanja.

Branka Pavić Blažetin

OLAS – U tome baranjskom naselju 26. veljače, u tamošnjoj športskoj dvorani organizira se Hrvatska narodna večer. Uza specijalitet „gibanice“ šokačkih Hrvatica, nastupit će s početkom u 19 sati i KUD Mohač iz Mohača, na čelu sa Stipanom Filakovićem, a potom i Ženska plesna skupina iz Birjana. Slijedi večera i bal s Orkestrom Juice. Večera se sastoji od čašice rakije, šokačke sarme i domaćih gibanica koje prave tamošnje žene i djevojke u petak poslije podne i navečer u olaskom domu kulture, te vina. Ulaznica: s večerom 2.500 Ft, bez večere 1.200 Ft. Oni koji žele večeru, mogu se javiti do 20. veljače na ove brojeve telefona: Ana Rozinger Lászlóné: 20/247-58-10; Veronika Đurok: 20/544-96-20; Tímea Sebők: 30/659-09-54; Tímea Šakan: 20/ 42-42-778; Zsanett Schiebelhut: 20/429-74-84.

KATOLJ – Hrvatska samouprava sela Katolja 26. veljače organizira cjelodnevnu priredbu pod nazivom Katoljske poklade. Sastanak je sudionika priredbe kod mjesnog doma kulture u 14 sati, odakle se skupno pješice ide na Planinu na čijim se obroncima smiješe katoljski vinogradi i crvene krovovi podruma. Tamo će domaćini nuditi goste raznim vrstama vina i zajedno se veseliti, igrati i pjevati. U predvečerje upalit će se i zajednička lomača, pa tko želi, po starinskom običaju može i skakati preko vatre. U 16,30 sati organizirano se kreće natrag u selo prema domu kulture gdje, s početkom u 18 sati, počinje kulturni program u kojem sudjeluju: KUD Baranja; Mjesna plesna skupina mladih, uz pratnju Orkestra Baranje. Nakon programa slijedi bal uz Orkestar Baranju.

HRVATSKI ŽIDAN – Po četvrti put organiziraju Hrvatsko katoličansko omladinsko vjersko i kulturno društvo ter mjesna Hrvatska manjinska samouprava mesopusnu povorku na seoski ulica 5. marcijuša, u subotu. Šalna prošecija se gane od kulturnoga doma u 13 uri da bi maškaranti pohodili sve najavljene stacije, kade će veseljake dočekati domaćini sa zakipljenim vinom, kolači i grofljini. Norija, tiranje šale će durati sve do večera, dokle se ne začme bal u kulturnom domu. Školski roditeljski tanac svakoga čeka na feštu od 20 uri, a svi dohotki idu na potpomaganje školskih programov.

ČIKERIJA – Hrvatska samouprava tog sela i KUD „Rokoko” suorganiziraju već tradicionalno Bunjevačko prelo koje će se prirediti u subotu, 26. veljače, s početkom u 19 sati u mjesnom domu kulture. U programu sudjeluju HKC „Bunjevačko kolo” iz Subotice, domaći KUD „Rokoko” i Orkestar „Orašje” iz Mohača i Vršende. Goste će zabavljati „Orašje”. Priredbu podupire i seoska samouprava, a prijave se očekuju na rokoko.cikerija@freemail.hu ili hko.csikerija@freemail.hu.

HERCEGOVAC – Ljetos, jur po 17. put se priredjuju Dani hrvatskoga pučkoga teatra, od 25. do 27. februara, u Hrvatskom seljačkom domu. Na kazališni daska ovput će nastupati Kazališno društvo Hrvatskoga Židana s dvimi skeči od Joška Weidingera. U subotu, početo od 19.30 uri Maskenbal, a od 20 uri je Ženit, udavat – ča je to? na hercegovačkom programu. Zvana naših Gradišćancev igrokazači iz Vojvodine, Bosne i Hercegovine ter Hrvatske su takaj dobili pozivnicu na ov zvanaredni sastanak hrvatskih amaterskih kazalištarcev. Glavnu ulogu će odigrati i ovom prilikom stoljeća dugo sačuvana hrvatska rič.

GARA – Hrvatska manjinska samouprava sela Gare iduću priredbu organizira u subotu, 26. veljače ove godine, kada će se u dvorištu mjesnog doma kulture prirediti tradicijska bunjevačka svinjokolja. Kako nam reče predsjednik Martin Kubatov, posrijedi je cjelodnevna priredba u okviru koje će se oživjeti nekadašnja tradicija kolinja. Sve počinje već ujutro, a završava na kraju dana zajedničkom večerom sudionika.

MOHAČ – Poslije lanjskog okupljanja, i ove se godine priređuje susret „zoraša”, nekadašnjih članova KUD-a Zora. Susret će se održati u petak, 25. veljače, s početkom u 19 sati u velikoj dvorani Osnovne umjetničke škole Lajosa Schneidera u Vörösmartyevoj 3. Organizatori pozivaju sve zainteresirane da svoj odaziv prijave na rbrigi@gmail.com ili zoratancegyuttes@gmail.com

Koljnof vrijeda i službeno u suradnji s Kiseljakom u BiH

Mladen Mišurić-Ramljak: „Imamo slična iskustva kroz povijest, a i ono što je pred nama ima nekih sličnih dodirnih točaka”

Koljnof u sazidanju kontaktov u matičnoj zemlji prez sumlje hoda mnogo korakov najpr ispred svih naseljev Gradišća. Uz Buševac, Gračani, Bibinje vrijeda će zajti na listu prijateljev i gradić Kiseljak u Bosni i Hercegovini. Ako dojde do potpisivanja suradnje na općinskoj razini med spomenuti naselji, Koljnof će biti prvi u Gradišću, koji će sklopiti takorekuć savezništvo i s Hrvati u Bosni i Hercegovini. Za ti kontakt smo se zainteresirali kod Mladena Mišurića-Ramljaka, gradonačelnika Općine Kiseljak, ki je prilikom Hrvatskoga bala u Šopronu gostovao sa svojom delegacijom.

Razgovarala: Timea Horvat

Danas smo našli na ovoj fešti dragoga gosta, vjerujem da iz najdaljnega kraja, iz Bosne i Hercegovine. Kako ste vi zapravo simo zašli na ov susret koljnofskih i šopronskih Hrvatov?

– Sasvim slučajno. Inače ja držim da sasvim slučajna poznanstva najbolja su poznanstva i mogu izrasti u velika prijateljstva. Prvo moje poznanstvo je bilo s Franjom Pajrićem mladim, također sasvim slučajno. Prije dvije-tri godine smo bili ovdje u Šopronu, kad već redovno boravimo deset dana u austrijskom dijelu Gradišća, i onda smo se našli. Evo, prošle godine smo već realizirali određene programe na polju kulture, tako da su Štrabanci boravili u Kiseljaku na jednoj kulturnoj manifestaciji međunarodnog karaktera. Nadam se da će to tako biti i narednih godina, a u međuvremenu je već Općinsko vijeće Općine Kiseljak donijelo odluku o potpisivanju povelja prijateljstva s općinom Koljnof u Mađarskoj. Tako ćemo za dva-tri mjeseca potpisati taj politički dokument koji će biti preduvjet za našu buduću suradnju.

Zastupnici Koljnofa bili su kod vas u decembru, med njimi i načelnik Koljnofa, Franjo Grubić ki jako pozitivno govori o tom spravišću. Što vi zapravo morete nuditi za jednu takovu narodnu grupu kot što su Gradišćanski Hrvati ovdje u Ugarskoj, ki već petsto ljet čuvaju svoj jezik, identitet i svoju tradiciju?

– Prije svega će to biti suradnja na kulturnom i obrazovnom polju. Vidjet ćemo hoćemo li moći u budućnosti proširiti tu suradnju na gospodarstvo, koje je bitan segment življenja svakog prostora i svakog naroda. Evo, mi već konkretno razgovaramo da dođe do razmjene nastavnika kada je u pitanju hrvatski jezik. Očekujem da ćemo već ove godine krenuti s tim projektom da profesori hrvatskog jezika, odnosno povijesti i zemljopisa, kemije, fizike te matematike, dođu po nekoliko dana u Koljnof. Isto tako čekamo i profesore odavde da dođu u Općinu Kiseljak, i onda možemo razgovarati o razmjeni djece.

Kod nas sva gradišćanska naselja su povezana s nekim naseljem u Hrvatskoj, a znamda će se jedni sada i čuditi, što Koljnofci tražu

Ingrid Klemenšić i Mladen Mišurić-Ramljak

uprav u Bosni i Hercegovini. U današnje vrime kad govorimo o krizi, ne mislite da ste vi jako daleko odvud da se takova suradnja osnuje i počme cvasti?

– Prije tri godine u Općini Filež vidio sam na oglasnoj ploči to pitanje „otkud smo?” Početkom 16. stoljeća, tako barem piše, Hrvati u Filežu došli su iz sjevernoga dijela Bosne i Hercegovine. To što znači? Da mi nismo ni tako daleko. Možda je to zemljopisno velika razdaljina, ali tih 600 kilometara, nije to nešto strašno. Znači imamo određene veze tu da vidimo gdje su nam korijeni. Uglavnom puno prostora bismo imali za suradnju, pogotovo što i mi osjećamo koji je problem očuvanja nacionalnog identiteta. A nacionalnog identiteta nema bez očuvanja materinskoga jezika. Jezik je temelj nacionalnog identiteta. Mi na svojevstan način doživljavamo ugroženost hrvatskoga jezika i u BiH, stvaranjem nekakvog bosanskog jezika ili nekakvog bošnjačkog jezika. Nastojim da osiguram za svoju djecu, za svoje unuke i prauunke hrvatski jezik, da osiguram budućnost hrvatskog naroda u BiH. Sigurno da je to nastojanje i Hrvata u Mađarskoj i Austriji, ali gdje god žive.

Što moramo znati za vašu općinu?

– Općina Kiseljak se nalazi u središnjem Bosni s administrativnim središtem, gradom Kiseljakom, koji broji 7000 stanovnika. Kad su

u pitanju narodi, 65% stanovništva čine Hrvati, 35% čine Bošnjaci, kao druga najveća skupina u općini Kiseljak. Imamo šest osnovnih škola, četiri osnovne škole su na hrvatskom jeziku, te škole pohađa 2500 učenika. Imamo dvije škole na bosanskom jeziku, te škole pohađa oko 900 učenika. Zatim imamo dvije srednje škole koje pohađa 1050 učenika. Imamo 3500 zaposlenih, isto toliko zaposlenih imamo iz Kiseljaka, izvan granice, u zapadnoj Europi. U Mađarskoj imamo jednog sugrađana, on živi u Pečuhu.

Mi kot narodna grupa ovde u Ugarskoj mnogo puta se suočimo s tom stvarnom situacijom da Vlada Mađarske više podupira Mađare van granica, nego Hrvatska, kao stara domovina, nas. Kako vas podupira matična zemlja, jeste li Vi s tim zadovoljni?

– Mi jesmo zadovoljni. Ipak te veze između Hrvata u Bosni i Hercegovini i Hrvata u Republici Hrvatskoj nisu samo prijateljske i nacionalne veze, tu su čak i obiteljske veze. Svake godine Vlada RH investira u kulturno-obrazovno-zdravstvene institucije Hrvata u BiH dvadeset milijuna kuna. Nije to pretjerano velik novac, ali nama on jako puno znači u određenim trenucima. Pa tako ove godine Općina Kiseljak kroz projekt Vlade RH je dobila oko tristo tisuća kuna. Čak Vlada Republike Hrvatske pomaže i zdravstvene institucije Hrvata u BiH, iako se ne može reći da je to zdravstvo samo za jedan narod. Zdravstvenim uslugama Općine Kiseljak koriste se svi narodi, i Bošnjaci i Hrvati, i Srbi. Tako da taj novac ne dolazi isključivo samo Hrvatima, ali kad je u pitanju kultura, to je sasvim nešto drugo. Onda ide za kulturne institucije Hrvata u BiH. Kad je u pitanju obrazovanje, ne može se reći da su škole namijenjene samo za Hrvate. One su otvorene za sve narode koji žive u općini Kiseljak.

Više puta ste bili u Austriji, danas, evo, došli ste u Šopron, međutim vjerujem da detaljno poznajete i Koljnof. Kakovi su vam prvi dojmi?

– Moji dojmovi su od prije nekoliko godina jako pozitivni. Prijatno sam se iznenadio prošle godine da ipak tu ima značajan broj Hrvata, koji su uspjeli očuvati prije svega kulturnu tradiciju i jezik. To me na neki način fascinira, ali problem globalizacije je i ovdje prisutan. U globali-

zaciju se i vi utapate vrlo brzo, i sad je jako potrebno da se očuva taj kulturno-nacionalni identitet Hrvata u Mađarskoj. Imamo slična iskustva kroz povijest, a i ono što je pred nama ima nekih sličnih dodirnih točaka. Usudim se reći da su neke stvari čak i identične. I ja učim tu, jer nisam znao da ima Hrvata i u Slovačkoj, pa sam prošle godine bio na Glasu Gradišća u Hrvatskom Židanu. Ondje sam se iznenadio da je pobjednica, pjevačica te manifestacije došla iz Slovačke. Nije mi bilo žao uopće što sam došao.

Danas smo ovde u Šopronu, treba vam ostaviti vremena da još do kraja bala i zatancate. Kade i kad će biti slijedeći koljnofsko-kiseljački sastanak?

– Slijedeći sastanak je treći-četvrti mjesec u Kiseljaku. Doć će jedna mala ekipa, idemo malo planinariti, idemo obilaziti lokalitete gdje se nalaze stećci. BiH je poznata po stećcima, a ima jako puno zapuštenih starih srednjovjekovnih gradova, pa ćemo i to obići. Kad je bila jedna ekipa iz Koljnofa, njih dvadesetak, oni su bili na piramidama u Visoku, pa su bili u Sarajevu, pa smo bili u franjevačkom samostanu u Kreševu. Inače oko Kiseljaka se nalazi četiri-pet franjevačkih samostana i svi ti samostani posjeduju jako bogatu povijesnu građu. I to je jedan vid suradnje i ja pozivam sve one koji imaju vremena da se pridruže Franji Pajriću mlađem da idemo praviti nešto korisno za Hrvate u Mađarskoj, odnosno za Hrvate u BiH. Naravno, i Vi ste pozvani!

Hvala lipo, morebit iskoristimo priliku ter se vrijeda vidimo u Bosni i Hercegovini!

Tompansko prelo

Ponovno kulturno buđenje Hrvata-Bunjevaca

U suorganizaciji novoutemeljene Hrvatske manjinske samouprave i KUD-a «Kolo», u subotu, 15. siječnja, u bačvanskoj Tompi priređeno je prvo i vrlo uspješno Bunjevačko prelo, koje je upriličeno u mjesnom domu kulture.

Na čelu s predsjednicom Samouprave, pravnicom dr. Gyöngyi Mák, organizirana je iznimno uspješna hrvatska večer – tradicionalno Bunjevačko prelo na kojemu je uz domaćine, Dječju plesnu grupu «Kolo», i KUD «Kolo» nastupio i KUD «Rokoko» iz obližnje Čikerije.

Bogat glazbeni program u pratnji bajskog Orkestra «Čabar» obuhvatio je ne samo napjeve i plesove iz Bačke nego i Baranje.

Svojom nazočnošću prelo je uveličala Ljiljana Pancirov, generalna konzulica Republike Hrvatske u Pečuhu. Prigoda je iskorištena i za razgovor s gradonačelnikom sela Tompe, pri čemu je bilo riječi o suradnji s Hrvatskom manjinskom samoupravom te mogućim oblicima suradnje s zainteresiranim partnerima u Hrvatskoj. Kako je uz ostalo rečeno, mjesto je za potrebe KUD-a «Kolo» osiguralo namjenski prostor za etnografsku zbirku prikupljenu darovima samih mještana, Hrvata-Bunjevaca, a prostor ujedno služi i za okupljanja te probe kulturnog društva. Osnivanje i djelovanje nove manjinske samouprave pridonosi osmišljenom oživljavanju hrvatskoga djelovanja i očuvanja samosvijesti na ovim prostorima. U Tompi nisu bili svjesni opstojnosti tako velike hrvatske zajednice koja broji preko 200 ljudi, a svoje iznenađenje je potvrdio i gradonačelnik dr. Róbert Homoki Szabó. U svojem pozdravnom govoru osvrnuo se i na posebnost datuma 15. siječnja, 19. obljetnice međunarodnog priznanja Republike Hrvatske. Mjesne novine zabilježile su održavanje Prelo ističući da su i sami pozitivno iznenađeni ponovnim kulturnim buđenjem svojih sumještana Hrvata-Bunjevaca.

H. G.

Panorama Kiseljaka

Orkestar Vizin dospio na predzavršnicu natjecanja FolkBeats

FolkBeats je natjecanje mladih talenata po kategorijama izvorna narodna i svjetska glazba. Na samome početku izvođači su trebali dostaviti promotivni film o sebi i na osnovi odluke članova stručnog povjerenstva i glasovanja publike nekolicina prijavljenih stječe pravo sudjelovanja u prvom kolu nadmetanja. Na svu sreću, od stotinjak prijavljenih, Orkestar Vizin po odluci stručnog žirija stekao je pravo natjecanja u prvom kolu, u kategoriji izvorna narodna glazba. Nadmetanja su bila 5. veljače po dvije skupine i 12. veljače također po dvije skupine.

U subotu, 12. siječnja, u budimpeštanskome Klubu Fáklya okupilo se nekoliko ljubitelja narodne glazbe. Orkestar Vizin i četiri mađarska sastava nastupili su u skupini od 12 do 14 sati i 30 minuta. Njihove je izvedbe ocijenio tročlani žiri: Gábor Eredics, Péter Árendás i Zoltán Krulik. Vizinovci su ovom prigodom nastupili sa splotom Podravske i Baranjske pjesama, glazbenim blokom od 15 minuta. Članovi stručnog povjerenstva na licu mjesta trebali su predložiti dva sastava za predzavršnicu, a putem glasovanja publike stječe pravo jedan sastav.

Nakon nastupa članovi žirija ocijenili su izvedbe sastava. Sva trojica složila su se da je kod Orkestra Vizin uočljiv timski rad sastava, prikladno su bili odjeveni, no kao negativnost izrečeno je da su bili nesigurni, nisu bili dovoljno glasni, a pri soloizvedbi „nisu pucale žice” glazbala. Iskreno rečeno, akustika dvorane nije prikladna za koncerte, tonmajstor, nažalost, samo je na početku usklađivao mikrofone, a nije pratio nastupe. Ne znam, nisam stručnjak, ali smatram žalostnim ukoliko se traži izvedba poput kavanske glazbe, da se gubi profinjenost, skromnost i

odmjereno glazbe Hrvata u Mađarskoj. Kako za naš tjednik Silvestar Balić kaže, s nekim kritikama žirija se slaže, ali s nekim ne. Natjecanje smatra prigodom kada narodnosni sastav može poslušati mišljenje mađarskih stručnjaka i, naravno, bilo bi lijepo osvojiti koju od nagrada, ali sada ponajprije misle na to da ih šira javnost upozna.

Na predzavršnici će nastupiti ukupno dvanaest izvođača, a jedan od sastava je Orkestar Vizin.

Koje su vrijedne nagrade? Treća je nagrada u obje kategorije nastup na 16. Festivalu naslijeđa u Szolnoku, pedeset studijskih sati u Kući zavičaja za snimanje narodnosne glazbe. Druga je nagrada snimanje nosača zvuka, također u obje kategorije. Glavna nagrada, koja se dodjeljuje za dva sastava po kategoriji izvorna narodna i svjetska glazba, u drugoj polovici 2011. godine jest turneja po Sjevernoj Americi. Troškove putovanja i boravka snosi tvrtka Centrum Management.

Čestitam članovima Orkestra Vizin i nadamo se nastupu na završnici.

Kristina Goher

„Koprive” snimlju prvu cedejku u Hrvatskoj

Prezentacija na Vazam u Petrovom Selu

Iz različitih izvora paralelno smo dočuli da petrovski tamburaški sastav Koprive vrijeda će začet snimati svoju prvu CD-ploču, a ne karkade, nego u Hrvatskoj. Za daljnje informacije smo zapitali glasnogovornika Jandre Handlera, ki nam je uz ostalo rekao da trenutačno se još dogovaraju s Darkom Kranjčevićem iz Otočca, komu prepisuju i aranžman jačkov i u čijem studiju će se riješiti tehnička pozadina snimanja glazbenoga produkta.

Cedejka pod naslovom *Gizdav sam da sam Hrvat*, sadržat će sve skupa dvanaest jačkov. Uz domaće jačke će se predstaviti sa samostalnim pjesmami za tamburu i petrovski autorski par Robert Harangozo i Jandre Handler. Za nje kot za autore hrvatskih pjesama smo prvi put mogli čuti lani, pri prezentaciji prvoga hrvatskoga pop-rock albuma u Ugarskoj, u izvedbi muzičkoga benda Ritam Cafe. Po riči Jandre Handlera, ov muzički prvijenac bude namijenjen prvenstveno za gradišćanskohrvatskohrvatsko tržišće, unutar Ugarske, a isto tako računaju i na naručitelje i ljubitelje tamburaške glazbe iz Austrije ter Slovačke.

Tamburaški sastav Koprive je svirao i na petrovskom božićnom programu

Člani odraščene tamburaške sekcije, vekšinom desetljeća dugo se bavu sviranjem na narodni glazbali, a kot Koprive, u sastavu Jandre Handlera (bas), Mikloša Kohuta (bugarija), Rajmunda Filipovića (prim), Jandre Kovača (prim), Alberta Handlera, Mikloša Temmela i Dušana Timara (svi basprim) i Roberta Harangozoa (čelo) će na promociju prvoga njevoga hrvatskoga albuma pozvati Petrovišćane u domaći kulturni dom na Vazam. Nestrpljivo čekamo ta trenutak!

-Tiho-

Trenutak za pjesmu

Arsen Dedić

Ne vraćaj se

Ne vraćaj se
starim ljubavima
ljubavima,
dok su davne kiše lile,
dručkije su one bile,
nego ovih jeseni i zima,
Ne vraćaj se starim ljubavima.

Ne vraćaj se starim ljubavima,
da se skloniš, da se tješiš,
kad se davnih dana sjetiš,
kad samoća raste kao plima,
Ne vraćaj se starim ljubavima.

Što zločinca
usred mraka,
vječno vodi u taj kraj,
Stara ljubav kao zamka,
nikad joj se ne vraćaj.

Ne vraćaj se starim ljubavima,
ne kucaj na ista vrata,
ugašena tu je vatra,
pođi dalje gdje topline ima,
Ne vraćaj se starim ljubavima.

Druženje u Kulinju

Ivo Grišnik, voditelj KUD-a Ladislava Matuška iz Kulinja, na pozornici kulinjskog doma kulture s gostima, s KUD-om Družina iz grada Paga

Djevojke u prepoznatljivoj paškoj nošnji

Od 7. do 9. siječnja u malome bošnjačkom naselju Kulinju, nadomak Pečuhu, boravio je KUD Družina iz grada Paga s istoimenog otoka, koji je ljeta 2010. uspostavio suradnju s KUD-om Ladislava Matuška iz Kulinja, kada su Kulinjčani boraveći u Kulturno-prosvjetnom centru i odmaralištu Hrvata u Mađarskoj, Zavičaju u Vlašićima na otoku Pagu, imali i nastup u gradu Pagu te sklopili suradnju s KUD-om Družina. Zapravo su Pažani bili smješteni u Pečuhu, ali su se družili s Kulinjčanima te imali i samostalnu večer i nastup u kulinjskom domu kulture. Suradnja započeta prošloga ljeta učvršćena je novim dogovorima s predsjednikom KUD-a Ladislava Matuška Ivom Grišnikom, a dogovorima je sudjelovao i pripomogao i ravnatelj spomenutog Zavičaja Tibor Radić. Malo iza-

slanstvo Pažana boravilo je u Pečuhu i lani u prosincu kada su u pečušku kertvarošku crkvu Svete Elizabete, gdje služi svećenik Franjo Pavleković, Hrvat podrijetlom iz Novoga Sela, donijeli čuvene jaslice od soli koje su izradili članovi paškoga KUD-a Družina, predstavljajući na zanimljiv način grad Pag i svoj zavičaj. Tada je i dogovoreno: kada dođu po jaslice, doći će i mlađi članovi KUD-a te se predstaviti u Kulinju i razgledati Pečuh i njegove znamenitosti.

Roman Mate Lovraka „Družba Pere Kvržice” na kazališnim daskama

Kazališna predstava nastala je kao pokušaj da se vrijednosti Lovrakova djela stave u prvi plan, razvija kazališni jezik koji je brz i blizak senzibilitetu današnje djece, ocjenjuje redatelj Oliver Frlić koji potpisuje i dramaturšku obradu proslavljenog romana Mate Lovraka. Predstava „Družba Pere Kvržice” premijerno je izvedena u zagrebačkome Gradskom kazalištu „Žar ptica”. Domalo 80 godina od objavljivanja knjige i 40-ak godina nakon njezina filmskog uprizorenja, ta priča o djeci koja se, nasuprot svijetu odraslih punom nesloge, pohlepe i osobnih interesa, stavlja u službu općeg dobra i bez ikakve naknade popravlja stari zapušteni mlin, još jednom će, ovaj put u kazalištu, odaslati bezvremensku poruku o slozi i nesebičnosti. Po riječima Olivera Frlića, iz današnje perspektive, egzotični svijet romana „Družba Pere Kvržice” aktualan je jer govori o vrijednostima o kojima najmlađi naraštaj danas gotovo ništa ne zna, a njihov pothvat postaje jedna vrsta utopijskog projekta, ogledni uzorak jednog boljeg, nesebičnijega svijeta, jer oni rade ono što odrasli nisu sposobni napraviti. U predstavi, namijenjenoj djeci starijoj od sedam godina, glume Zoran Pribičević (Pero Kvržica), Ante Krstulović, Sven Madžarević, Tomislav Krstanović, Andrej Dojkić, Bruno Kontrec, Drago Utješanović, Berislav Tomičić, Gorana Marin i Natalija Đorđević.

Bogatstvo...
U sklopu tradicionalne kave s građanima, 22. siječnja predsjednik Republike Hrvatske Ivo Josipović sastao se s predstavnicima sudionika VIII. „Igara prijateljstva”. U izaslanstvu su bili i koljnofski načelnik Franjo Grubić i predsjednica koljnofske Hrvatske samouprave Ingrid Klemenšić. Sliku o tome važnom događaju našem uredništvu dostavio je koljnofski načelnik Franjo Grubić

Bunjevačko prelo u Sentivanu

Poslije mnogo godina oživljena tradicija

„Dobro nam došli, naši gosti! Bunjevci već više od tristo godina žive u našem selu. Njihovoj kulturi pripada običaj da svake godine održavaju veliko bunjevačko prelo. Posljednje prelo naše zajednice održano je prije 15–20 godina. U jesen prošle godine utemeljena je Hrvatska manjinska samouprava; zahvaljujući njezinoj organizaciji nastavlja se nekadašnja tradicija – reče uz ostalo uime domaćina i organizatora Alexandra Kiss otvarajući pokladnu zabavu bunjevačkih Hrvata u Sentivanu, koja je priređena u subotu, 22. siječnja, u mjesnom domu kulture, a na kojoj

pljeskom okupljenih. U ime plesnog ansambla „Tanac” okupljene je pozdravila Vesna Velin, podsjetivši kako su poslije mnogo godina ponovno u Sentivanu, a možda se neki i sjećaju posljednjega nastupa. Najprije podravske hrvatske i bunjevačke plesove, a zatim makedonske i na kraju bošnjačko-hrvatske plesove iz okolice Pečuha, članovi KUD-a „Tanac” oduševili su domaću publiku, koja ih je nagrađivala gromoglasnim pljeskanjem. Jednako tako oduševio je i četveročlani obiteljski Vörös (otac, dva sina i brat), koji je izveo poznate stare bunjevačke i

Orkestar Vörös (otac, dva sina, brat)

samouprave i organizatora prela Jakab Tiszai, voditelj Orkestra „Čabar”, bila je to prva i vrlo uspješna priredba novoutemeljene

Veliko kolo

se okupilo dvjestotinjak gostiju. Ona je ujedno zahvalila svima koji su svojim zalaganjem, radom i potporom omogućili da se nakon dugo godina opet priredi bunjevačko prelo. Najavila je i prigodni kulturni program uz sudjelovanje sentivanskoga tamburaškog orkestra, plesne skupine „Tanac” i Orkestra „Vizin” iz Pečuha te Orkestra „Čabar” iz Baje.

Na početku, već po običaju, svi zajedno otpjevali su najpoznatiju preljsku pjesmu „Kolo igra”, neslužbenu bunjevačku himnu, koju je izveo Orkestar „Vizin”. Program su otvorili članovi domaćeg, dječjeg i omladinskog tamburaškog orkestra pod vodstvom umjetničke voditeljice Kitti Kovács, kojima se priključio i Silard Vörös, dugogodišnji voditelj tamburaša, danas načelnik sela u trećem mandatu, a nagrađeni su gromoglasnim

starogradske napjeve. Nakon programa i zajedničkoga velikog kola sudionika programa i okupljenih, uslijedila je plesna zabava do zore, a za dobro raspoloženje pobrinuli su se orkestri „Tanac” i „Čabar”.

Kako nam reče jedan od članova Hrvatske

U ime domaćina okupljene je pozdravila Alexandra Kiss

Hrvatske samouprave, koja je pokazala da postoji veliko zanimanje za bunjevačku tradiciju. Premda je posrijedi malobrojna bunjevačka zajednica, samo oni najstariji govore još hrvatski, mladi se sve više zanimaju za kulturnu i plesnu tradiciju. Hrvatska samouprava – u sastavu: predsjednica Andreja Nagy, zamjenica predsjednice Kata Brkić Rác, zastupnik Stipan Puškaš i Jakab Tiszai – nastojat će pokrenuti kulturni život, oživljavanje i očuvanje tradicija, običaja i materinskog jezika. Najvažnijim smatraju podupiranje sentivanskoga tamburaškog orkestra, pri čemu imaju u planu nabavu glazbala i sufinanciranje putnih troškova za njihove nastupe. Među planovima ističe obnavljanje pučkih tradicija za Ivanjdan u lipnju, a žele se uključiti i u programe Dana sela.

S. B.

Dio okupljenih

KUD „Tanac”

Šeljinski hrvatski bal

Okupljene goste bala i uzvanike u ime šeljinske Hrvatske samouprave pozdravio je predsjednik Šandor Matoric

Tamburaška skupina šeljinske osnovne škole

KUD Podravina iz Barče

U organizaciji Hrvatske samouprave grada Šeljina, 5. veljače u tamošnjem Draškovićevu dvorcu priređen je tradicionalni, već sedamnaesti Hrvatski bal. Nastupili su tamburaši šeljinske osnovne škole koji vježbaju s glazbenim pedagogom Tiborom Kedvesem i barčanski KUD Podravina, a na balu je svirala «Podravka».

Okupljene goste bala i uzvanike koji su dupke napunili dvoranu dvorca, u ime šeljinske Hrvatske samouprave pozdravio je njezin predsjednik Šandor Matoric. S toplim je riječima pozdravio uzvanike, među njima generalnu konzulicu Ljiljanu Pancirov i predsjednika HDS-a Mišu Heppa, te načelnika grada Šeljina Attilu Nagya.

Dvjestotinjak gostiju najprije je moglo uživati u sviranju šeljinskih malih tamburaša koji su pokazali što su naučili sa svojim učiteljem Tiborom Kedvesem, koji već dvije godine u tamošnjoj osnovnoj školi vodi tamburašku skupinu. Nakon njih pomalo desetkovani KUD Podravina iz Barče (bilo je mnogo oboljelih koji su ostali kod kuće) predstavio je dio svoga bogatog podravskog repertoara, na

radost mnogobrojnih Podravaca. Naime podravski Hrvati iz Šeljina i okolice taj Hrvatski bal smatraju prigodom za zabavu koja se ne propušta. Susreću se stari prijatelji, kuša se izvrsna kapljica i pleše se te zabavlja do sitnih noćnih sati.

Tako sam i ja kušala rakiju od šipka i sazerala kako je za osam litara ove rakije lijeka u Petrinovićevoj pecari u Ivanidbi upotrijebljeno 300 kilograma šipka. A rakija od gloga, pa mandarine, divlje „ruške“! I o njima se govorilo dok se kupovala tombola kako bi se osvojila neka od brojnih nagrada šeljinskoga Hrvatskog bala, od čega i dva polupansiona u produženom vikendu na otoku Pagu u Pansionu Zavičaj.

bpb

PEČUH – Dana 24. veljače 2011. g., u 18 sati, otvaranje je izložbe fotoreportera Lászla Tótha, u Galeriji Čopor/t/-Horda; izložbu će otvoriti László Körtvélyesi.

KALAČA – Hrvatska manjinska samouprava priređuje već tradicionalni LAKOMAC, pokladnu zabavu koja će se održati u subotu, 5. ožujka 2011. godine, s početkom u 18 sati u Katoličkoj ustanovi Velike Gospe u Kalači. Na balu će svirati Tamburaški orkestar „Orašje“ iz Vršende, odnosno Mohača. Gosti priredbe bit će Bunjevačka zlatna grana iz Baje, Pjevački zbor „Pravi biser“ iz Dušnoka, Ženski pjevački zbor „Ružice“ i Plesna skupina djece hrvatskoga jezičnog odjela iz Kalače.

SANTOVO – Hrvatska osnovna škola u Santovu i ove godine priređuje školski maskenbal. Pošto je u ponedjeljak, 14. veljače, priređena pokladna zabava za učenike viših razreda, za niže razrede maskenbal će se prirediti u ponedjeljak, 21. veljače, u mjesnoj gostionici, s početkom u 15 sati.

MOHAČ – Kao što se već uobičajilo svakoga trećeg petka u mjesecu, u Šokačkoj čitaonici u Mohaču 18. veljače, s početkom u 20 sati priređuje se plesačnica, na kojoj će svirati Orkestar „Orašje“ iz Vršende i Mohača.

MOHAČ – Kako najavljuju organizatori, Pohod bušara u Mohaču 2011. godine, s još bogatijim programom nego do sada, ove godine održat će se od 3. do 8. ožujka.

ZAGREB – Koprodukcija koprivničkog Ludens teatra, pečuskoga Hrvatskog kazališta te Kazališta Virovitica, tekst Johna Buchana i ekranizacija Alfreda Hitchcocka u režiji Franke Perković „39 stepenica“ gostovala je u Zagrebu 31. siječnja u Kazalištu Gavella. U predstavi, čija je koprivnička premijera bila 12. studenoga, glume: Jelena Hadži-Manev, Filip Juričić, Goran Kodija i Mladen Kovačić

LUDBREG – U okviru projekta Olimpijada kulture, u Velikoj dvorani Pučkog otvorenog učilišta u Ludbregu 9. veljače održan je bogati kulturni program. Ondje su tada gostovali mađarski umjetnici. Članovi pečuskoga Hrvatskog kazališta izveli su kazališnu predstavu „Rogonje“ Mire Gavrana, a nagrađivani mađarski umjetnički fotograf i filmsaš László Tam prikazao je svoj kratki film „Baranja i Pečuh“. Mađarski pjesnik hrvatskog podrijetla György Pavics recitirao je svoje pjesme na hrvatskom jeziku, a glazbenik István Borsos izveo koncert na izvornome mađarskom glazbalu tárogatóu – donosi ludbreški portal.

„Krležini” maturanti

Dvadeset i četvrti naraštaj Hrvatske gimnazije Miroslava Krleže preuzeo maturalne vrpce

Foto: Akos Kollár

Naraštaj maturanata Hrvatske gimnazije Miroslava Krleže 2006–2011: Anis Badnjević, Zoran Barić, Anett Czerpán, Ljubomir Fenyósi, Imre Földesi, Luca Gažić, Anett Golubics, Marko Horváth, Ágnes Jakab, Ildikó Juhász, Martin Juhász, Adrienn Karasz, Ernst Marko Kellner, Jenő Kovács, Gordana Križić, Damjan Kuštra, Nikolett Mester, Liliana Pavić, Monika Ptičar, Viktória Rádai, Ana Rittgasser, Dorottya Šokac, Goran Szabó, Énok Varga, Ferenc Varga, Bianka Vékony, Patrick Vörös, Zoran Živković. Razrednica: Marta Gergić

Hrvatski vrtić, osnovna škola, gimnazija i učenički dom Miroslava Krleže 11. veljače priredio je tradicionalnu školsku svečanost predaje maturalnih vrpca. U okviru prigodnoga programa učenici 12. razreda, njih 28, i razrednica Marta Gergić svečano su preuzeli maturalne vrpce. Svečani program opraštanja priredio je 11. razred Hrvatske gimnazije i njihova razrednica Nada Belajski. Zatim, u prepunoj svečanoj dvorani, slijedio je bal do kasnih noćnih sati uz Orkestar Podravku. Prepuna dvorana bila je premala da primi sve zainteresirane, učenike, roditelje, prijatelje i uzvanike, među kojima su bili i učenici iz grada Križevaca s kojim pečuska Hrvatska samouprava uz pomoć Hrvatske škole Miroslava Krleže ostvaruje projekt P2P Heritage, „Ljudi ljudima – zajednička kulturna i povijesna baština granične regije Križevci – Pečuh“, koji sa 85% sufinancira Europska Unija, gdje je Grad Križevci glavni korisnik projekta što ga ostvaruje s projektnim partnerima Hrvatskom samoupravom u Pečuhu i Općinom Kalnik. Svečanosti su nazočili generalna konzulica Ljiljana Pancirov i predsjednik HDS-a, ujedno i predsjednik pečuske Hrvatske samouprave Mišo Hepp. Brzo pro-

laze godine, uvjeravamo se svaki put kada nazočimo predaji maturalnih vrpca. I dok su neki učenici u toj školi proveli 12 godina, neki su došli u nulti razred i proveli u njoj pet godina, a neki su se priključili tek u 9. razredu. Svi oni zajedno, mladi ljudi, pred vratima velikog života, brzo odrastaju pred našim očima i očima svojih profesora koji su oblikovali njihov životni svjetonazor i hrvatski nacionalni ponos. Posebno je svečana u pečuskoj hrvatskoj školi predaja maturalnih vrpca. Za to se uvijek pobrine aktualni 11. razred sa svojim roditeljima koji su zaduženi za bogatu ponudu školskoga bifea i nesmetano odvijanje svih sadržaja te nezaboravne večeri. Ove je godine 11. razred priredio program za pamćenje s nizom ostvarenih ideja i zamisli, i na radost svojih učenika i nastavnog osoblja škole te gledatelja. Naravno, sve na hrvatskom jeziku. U ime učenika 11. razreda prigodno riječi maturantima uputio je Vjekoslav Blažetin, poklon-knjigu, tradicionalni dar Generalnog konzulata, svakom maturantu posebice predala je generalna konzulica Ljiljana Pancirov, a učenicima je očinske riječi uputio ravnatelj škole Gabor Györfvári: „...odrastanje je tijek, koji ima svoje postaje,

a vjerujemo da je današnja jedna od značajnijih, koja će vam ostati u sjećanju. Predaja maturalnih vrpca još je iskaz vršnjaka vašem štovanju, ali i opomena da vrpca i bedž koje nosite na svojim odjećama simboliziraju vašu izabranost i vašu gimnaziju. Izabrani ste za primjer i izabrani ste dokazati da je gimnazija pridonijela vašemu stvarnome odrastanju. Simbolika maturalnih vrpca vam nalaže da ih ponosno nosite, jer vas prepoznatljivo povezuje s Hrvatskom školom Miroslava Krleže.” Kroz program su nas vodile učenice 11. razreda Jelena Jorgić i Eva Horvat. Od modernoga plesa, preko reklama u vlastitoj videoprodukciji, do pjevanja i pravih glumačkih ostvarenja, vlastitih skladbi Orkestra Pekmez, guslanja i štikli, do završne zajedničke pjesme Kad si sretan... bilo je tu svega i za svakoga ponešto, a ponajviše vesele „Krležine” učeničke mladosti i poleta. Maturanti su se predstavili u večernjim toaletama i plesnoj koreografiji koju je s njima uvježbao plesni pedagog Đuro Jerant. Bal je u prepunoj školskoj auli okupio sadašnje i bivše učenike pečuske Hrvatske škole koji su se družili do kasnih noćnih sati.

Branka Pavić Blažetin

Tukuljski učenici ponovno u HOŠIG-u

se navikne hrvatska škola, a prevladavajuća obiteljska atmosfera u hrvatskoj školi sviđa se svakom učeniku. Nakon posjeta su me više puta pitali: „Kada idemo opet u HOŠIG?“, „Čim budemo imali priliku!“ rekoh. Jako se veselim što moji učenici, tj. pet učenika iz osmog razreda nastavljaju svoje učenje u

Hrvatskoj gimnaziji. to su: Adrienn Čepelsiget, Anita Boda, Vivien Baka, Ivan Milković i Ferenc Pataki. Hvala Bogu, i roditelji su priznali i shvatili da će učenjem jezika dijete imati prednost, a u Europi bez znanja drugih jezika čovjek neće postići svoje ciljeve. Europska Unija čeka već i Hrvatsku, prema tome hrvatski jezik bit će jedan od službenih jezika Unije. Naši učenici uče hrvatski i engleski jezik istovremeno, bolja kombinacija možda i ne postoji!

Zahvaljujemo za novčanu potporu tukuljskoj Hrvatskoj manjinskoj samoupravi, njezinim zastupnicima i predsjednici Zorici Babić-Agatić. Hvala za mogućnost i gostoprimstvo budimpeštanskom HOŠIG-u, ravnateljici Anici Petreš-Németh i ravnatelju tukuljske škole Miklósu Gicziu. Mnogo hvala i za pratnju i fotografiranje mojoj kolegici Juditi Klenik-Grgić, bez koje ne bih mogao ostvariti taj lijepi izlet.

Edmond Bende

Želi planirati aute

Skromni i nadareni mladić Tivadar Horvat iz Pustare povodom stote obljetnice kapelice podario je mještane svojim umjetničkim djelom, grafikom.

Poklon za Pustare

Velika je bila radost, to se čulo i po pljesku publike u domu kulture, ali je još veća radost kada se u kakvu manjem naselju istakne neki mještanan svojom izrazitom sposobnošću i nadarenošću. Tivadar je pohađao mlinaračku osnovnu školu, a zatim kanišku Gimnaziju „Ferenc Mező“. Već se tada istaknuo u crtanju, a nakon gimnazije uspio se upisati na Sveučilište u Kapošvaru na grafičarsku struku umjetničkoga smjera. Zamalo će diplomirati, ali on želi dalje nastaviti svoje učenje, želja mu je da studira struku dizajna u Budimpešti. Kako bi to uspio, Tivadar vrlo mnogo radi.

– *Ima dana kada crtam više od deset sati, ali to je za mene radost, samo katkad me ruka i leđa zabolje. Mnogi koji to ne rade i ne znaju da je to i fizički napor. Da bi se nacrtale razne nijanse na slikama s jednom bojom, tj. crnom, treba mnogo raditi* – kazao je Tivadar. Mladi grafičar najviše voli crtati običnom olovkom ili ugljenom aktove i predmete, a od potonjih aute. Imao je već nekoliko izložaba u okolici, u kaniškoj knjižnici, a kadšto ima i narudžbe. Najviše bi volio postati dizajnerom auta, nadamo se, da će mu se želja ispuniti.

beta

ANNABEL LEE

**Prije mnogo i mnogo godina,
U carstvu kraj mora to bi,
Djeva je živjela koju su zvali
Imenom Annabel Lee;
S tek jednom je živjela mišlju:
Da voli i da se volimo mi.**

**Bio sam dijete i bila je dijete
– U carstvu kraj mora to bi –
Al više neg ljubavlju mi smo se ljubili,
Ja i Annabel Lee –
I zbog toga nebeski krilati serafi
Bili su zavidni.**

**I to je razlog što jednom davno
– U carstvu kraj mora to bi –
Vjetar se spusti iz oblaka, noću,
Sledivši moju Annabel Lee.
I došli su plameniti rođaci njeni,
Meni je oteli,
Da je zatvore u grobnicu tamnu
U tom carstvu što kraj mora bi.**

**Zavidjeli su nam anđeli s neba,
– Ni upola sretni ko mi –
Da! To je razlog (kao što znaju
U tom carstvu kraj mora svi),
A to noću je vjetar iz oblaka došo
I sledio, ubio Annabel Lee.**

**Al ljubav nam bila je jača od ljubavi
mnogih
A to stariji bili neg mi -
I mudriji mnogo neg mi -
I niti anđeli, gore na nebu,
Ni podmorski demoni zli
Ne mogu mi razdvojiti dušu od duše
Lijepa Annabel Lee.**

**Jer mi ne bljesne mjesec,
da sne ne donese
O lijepoj Annabel Lee.
Kada zvijezde se stvore,
vidim kako gore
Tek oči Annabel Lee.
Tako ležim pored svoje drage do zore
Svoje drage. – drage, – života i mlade,
U njezinoj grobnici uz more
U njenom grobu uz sumorno more.**

E. A. Poe

Na 59. skupščini DVD Šenkovec i ognjogasci Petrovoga Sela ter Staroga Petrovoga Sela

Poziv na majušku petrovisku svetačnost

Pred dvimi ljeti je prvi put putovala petroviska ognjogasna delegacija u Šenkovec na skupštinu mjesnih ognjogasev. Ljetos, 22. januara, u subotu su se znova otpravili u Hrvatsku, bivši zapovjednik Janoš Škrapić i potpredsjednik Dobrovoljnoga ognjogasnoga društva u Petrovom Selu, Zoltan Škrapić, sa časnim članom DVD-a Šenkovec, Timeom Horvat da se najdu sa starimi prijatelji i da se dogovaraju za daljnje skupne programe.

Uživali smo u jačkarnom programu KUD-a Vrilo Sveti Rok Lovinac

Društveno-ognjogasni dom u Šenkovcu još jednoč se je napunio s fajbegari iz cijele Hrvatske na 59. ljetosnoj skupščini, a na prvom časnom mjestu su pozdravljeni Gradišćanski Hrvati iz Ugarske. Za kulturni dio su se skrbili člani KUD-a Mihovil Krušlin iz Šenkovca i KUD Vrilo Sveti Rok Lovinac. Koliko su Šenkovljani rado vidjeni na razni lokacija, kako veliko srce imaju u darivanju prijateljev su to simbolizirale pohvale, brojne zahvale sa strane mnogobrojnih društava, a i velik broj lokalnih i regionalnih političarova na skupščini. Iz izvješćajev o mnogostranom djelovanju smo doznali kako su uz četrdeset intervencija šenkovljanski ognjogasni dežurali na tri dislokacija, ugostili ognjogasnu dicu

iz Njemačke ter osigurali ljetni boravak u vatrogasnom kampu u Fažani za vlašću ognjogasnu mladinu. Iako je lani malo zaspala suradnja med Petrovišćani i Šenkovljani na ognjogasnoj liniji, to se ne more negirati da predlani su šenkovljanski aktivisti ponudili materijalnu potporu za obnovu petroviskoga Ognjogasnoga doma, a prik njih su zašli u Petrovo Selo i prijatelji, predstavnici Dobrovoljnoga vatrogasnoga društva Dubravice ki su skupa s franjevci iz Visovca kupili kip Sv. Florijana, ki je darovan petroviskoj brigadi. Glasnogovornica petroviskih fajbegarova Timea Horvat je još jednoč zahvalila za tu pomoć svim domaćinom i prijateljem iz Dubravica, ki su takaj nazočni bili na skup-

Ognjogasci, prijatelji iz Šenkovca, Dubravica i Petrovoga Sela u Mariji Gorici

Marija Ledinski Anić, potpredsjednica Skupščine Zagrebačke županije prikladaje specijalni dar Timei Horvat, časnom članu DVD-a Šenkovec

ščini, ter je najavila veliku petrovisku svetačnost, a ujedno i predala pozivnicu na 14. majuš ovoga ljeta. Naime, toga dana će se predati gornji dio obnovljenoga Ognjogasnoga doma i za mašnim hvalodavanjem u pročeciji će biti smješćena u Domu štatua zaštitnika ognjogasev, ka se trenutano nalazi u mjesnoj kapeli Sv. Štefana. Predsjednik DVD-a Šenkovca Božo Đenadija je ovom prilikom pripremio još jedno presenećenje za Petrovišćane, ispunjujući zdavnu želju Gradišćancev da se upoznaju s ognjogasci iz Staroga Petrovoga Sela. Predsjednik Mjesnoga odbora, Renato Turk posebno je pozdravio sve nazočne naglašavajući veliku ulogu seoskoga društva u žitku sela, a nije skrivao ni svoju radost da mjesni ognjogasci kontaktiraju i rado pomažu i petroviskom društvu, iako je naselje Šenkovec partnerska općina Bizonji. Marija Ledinski Anić, potpredsjednica Skupščine Zagrebačke županije u svoji pozdravni riči je pohvalila sve ognjogasce, a posebno Šenkovljane, ki uz brojnu pomoć unutar zemlje, nisu pozabili ni na braća Gradišćanske Hrvate u Ugarskoj. Svoj specijalni dar je ovom prilikom pred svećanim skupom uručila časnom članu DVD-a Šenkovec, vašoj novinarki.

U večernjem druženju pravoda je došlo do upoznavanja slavonskih i gradišćanskih Petrovišćanov, kojega će sprohadjati najprlje posjet našem Petrovom Selu, a u augustu naši ognjogasci su jur pozvani na 120-ljetnu svetačnost u Staro Petrovo Selo, u Hrvatsku. Mi se svi ufamo da će tom prilikom dojt i do službenoga povezivanja, pokidob Petrovo Selo na općinskoj razini nima nijednoga partnera. Do jutarnje ure su se družili ognjogasci, istina ovput prez zabave i fešte zbog nagle smrti kotriga DVD-a Šenkovec, Vladimira Rusana, ali i u Bizonji poznatu gostoljubivost, medjusobno poštovanje i ljubav imali smo sriću još jednoč čuti na vlašćoj koži. Drugi dan za objedom, u Mariji Gorici, smo se teškim srcem lučili od prijateljev iz Dubravica i domaćinov ter pominajući se o majuškoj svetačnosti ganuli smo se iz hrvatskoga doma u južno Gradišće, domom.

-Timea Horvat-
Foto: Dražen Mufić

Svinjokolja u Kisegu

Mrzao vjetar urumenio je muška lica u ranoj zori 22. januara, u subotu, u Kisegu. Na svinjokolju se je pripravljaio muški spol Pjevačkoga zbora „Zore”. Profesionalni mesar Lojzi Feher komandirao je malu četvu, a Šandor Petković, Imre Harsányi, Bela Farkaš, Ivan Nickl, Štefan Ecker i Loci Meršić pripravnici su bili na „borbu” s 265 kg teškom svinjom. Pobjedu je vrijeda mogla domaćim žganom svečevati muška grupa. Paljenje svinje je doprimilo veselije i toplije trenutke.

Veseli Kisežani sa žrtvom na gaugi

Nožem krocati dlake, paliti, opet krocati i ponovo paliti... I to se mora ponavljati donjeg dokkog se ne pojavi zlatožuta kožica ispod pepelnoga pokrivača. Joži Pasner, Joži Horvat i Joži Singer, Petar Honved, Miklós Tóth – ki su sput došli na pomoć – toplom vodom prali su svinju da čim prlje ubisu ju na gauge. Od raskajanja svinje i djela nastane već fele, tako da su dobrodošli novi pomagači: Karol i Joži Meršić, i Marton Šopar. Oni su rizali slaninu, odgovorni su bili za cvirenje masti i za ukusne ocvarke. Pujti, Bela i Imi zeli su se za kuharske posle, međ kojimi je najteže bilo ribanje hrena. Muške suze rijetkokrat se javu u životu, ali hrenova jaka, zdrava duha izazivala je tu rijetkost. Vridne muške ruke načinjale su krvavice, mesnate i jatrene kobasice, ki je ljetos za čuda metarova već nastalo, zahvaljujući ogromnoj težini „žrtve”. Prezbošti/gembeci su vrijeda kot vojnici visili u redu na višala, a slobodni člani su u mjesnoj katoličanskoj školi prostrli stole za skupnu vičeru.

Šandor Petković, predsjednik HMS-a u Kisegu, je u 17 uri pozdravio goste. „Ljetos smo tretu put skupadošli na svinjokolju, ča će polako tradicija nastati kod nas. Čuvati i oživiti kanimo jedan običaj kojega smo doma na Undi, u Hrvatskom Židanu, u Prisiki, u Plajgoru... svi još doživili kot dica, kot mladi ljudi. Ovom prilikom kanimo zahvaliti i našim Hrvatima za cjeloljetnu suradnju u Kisegu, isto tako zahvaljujem i svim našim pomagačem, podupiračem.”

No kiseška svinjokolja je posebna u tom da do skupne vičere žene se ne vidu ni u blizini ovoga velikoga posla. (Zna se da od početka bile su protiv ovoga običaja, brundale su zbog ogromnih poslova, ali muži nisu pušćali ženskomu pritisku. Sami su si zeli va ruke peljanje i cijelu svinjokolju.)

Vičera je bila fantastična. Supa s rizanci, kuhano meso s hrenom, mesom bogato nabito kiselo zelje, kobasicom naditi karmanadjin, pečena rebra, pečene jatrene kobasice i krvavice su oduševile želuca nazočnih. Naravno, ni ženske pohvale nisu izostale. Na kraju kolači i slatkiši su dospili na stole, a Štefanićevo vino pomagalo je razdjeljanje jila i medjusobno razgovaranje. Kao vrhunac ove vičere zasvirao je „Zora band”. Imre Harsányi, Romano Zölls, Marija Kirchkopf i Petar Berzlanović su omogućili da svi gosti uz bogatu kuhinju i emotivno uživaju u jačenju i ugodnom društvu.

*Marija Fülöp-Huljev
Foto: Bela Farkaš*

Pri vičeri

ŠELJIN – Samouprava toga grada potpisala je ovih dana ugovor o radovima proširenja i obnove Vrtića i osnovne škole Géze Kissa i s izvođačem radova. Radove će obaviti O i R d. o. o., a njihov je završetak predviđen za listopad 2011. godine. Kako izjavljuje šeljinski gradonačelnik Attila Nagy, nakon ovih ulaganja ustanova koja je djelovala na dva mjesta u gradu (Zrinyieva i Bodonyieva ulica) djelovat će u Bodonyievoj ulici, u novim suvremenim uvjetima koji osiguravaju učinkovitiji obrazovni tijek i racionalizaciju poslovanja.

PEČVAR – U športskoj dvorani 29. siječnja ustrojen je Međunarodni ženski nogometni turnir na kojem su nastupile dvije ekipe iz Hrvatske i tri iz Mađarske. Hrvatski ženski nogomet predstavljale su članice ženskih nogometnih klubova iz Osijeka (dvije ekipe) i ŽNK Baranja iz Karanca. Nakon odigranih utakmica podijeljeni su pehari za prva tri mjesta, od kojih su dva osvojile članice osječkih klubova, a treće mjesto pripalo je domaćinima iz Mađarske. Uz glavne nagrade podijeljene su i posebne za najgračicu, ferplej, najbolju golmanicu... Pokazalo se da su hrvatske nogometašice pripremljenije, te je predsjednik mađarske županijske udruge za ženski nogomet predložio hrvatskim trenerima da se uskoro dogovori posjet hrvatskim klubovima te može bitno i šira suradnja u području ženskoga nogometa (razmjena iskustava, natjecanja...). Susretu je nazočila i generalna konzulica Ljiljana Pancirov.

POZIVNICA

SRDAČNO VAS POZIVAMO NA

BARČANSKI HRVATSKI BAL

KOJI ĆE SE ODRŽATI

**26. VELJAČE 2011. (SUBOTA)
S POČETKOM OD 19 SATI**

U BARČI U SPORTSKOJ DVORANI
SREDNJE ŠKOLE
DRÁVA VÖLGYE

NASTUPA:
BARČANSKI KUD PODRAVINA
OVOM PRIGODOM SLAVE
5. GODIŠNJICU SVOGA POSTOJANJA
STIPAN DURIĆ-GLUMAC

SVIRAJU:
ORKESTAR VIZIN IZ PEČUHA
ORKESTAR PODRAVKA IZ MARTINACA

ULAZNICE:
3.500,- FT S VEČEROM
1.500,- FT BEZ VEČERE

ORGANIZATOR PROGRAMA JE BARČANSKA
MANJINSKA HRVATSKA SAMOUPRAVA

VRIJEDNE TOMBOLE!

Velebnom priredbom na Poljudu Hajduk proslavio sto godina

Desetominutnim odbrojavanjem od 90 do 100 navijači su na prepunom Poljudu po isteku 90. minute slavljeničke utakmice između Hajduka i Sparte obilježili 100. rođendan Hajduka držeći istaknute Hajdukove šalove i pjevajući njemu u čast. Posebno uzbudljivo bilo je odbrojavanje zadnjih deset sekundi kada je cijeli stadion bučno izgovarao brojeve, a posebice bučno svi su uglas izgovorili broj sto. Potom je uslijedilo bacanje konfeta čime je na Poljudu stvoreno nezaboravno ozračje. Tijekom utakmice u kojoj je Slavija pobijedila sa 2 : 0, navijači su pjevanjem u slavu Hajduka također istaknu-

li i veliku zastavu s likovima pet splitskih studenata na čiji je poticaj 13. veljače 1911. godine utemeljen Hajduk. Uoči utakmice fotograf Šime Strikoman na Poljudu je snimio fotografiju, broj 100 i tradicionalni Hajdukov grb što ga je svojim tijelima oblikovalo, kako je rečeno, oko pet tisuća navijača. Pred početak utakmice padobranci su skakanjem iz helikoptera na poljudski stadion donijeli dvije zastave, Hajdukovu i Hrvatsku, te nogometnu loptu. U splitskom HNK-u danas je održana i Svečana akademija posvećena 100. obljetnici Hajduka, a u katedrali Svetog Duje povodom Hajdukova rođendana služena je misa. Tijekom svečanosti obilježavanja 100. obljetnice Hajduka klupsko je izaslanstvo položilo vijence na Poljudu i na gradskom groblju Lovrinac u znak sjećanja na preminule hajdukovce.

Navečer 13. veljače, brodovi usidreni u splitskoj lučkoj kapetaniji trubama su simbolički podsjetiti na 1911. godinu kada je utemeljen klub.

(Hina, 13. veljače 2011)

Šport

Kostelić za povijest

Na putu prema ukupnoj pobjedi u Svjetskom kupu

Hrvatski skijaš Ivica Kostelić nastavlja sa sjajnim rezultatima tijekom kalendarske 2011. godine. Nakon uspješnoga niza u Svjetskome kupu, Ivica je 9. veljače u njemačkome Garmisch Partenkirchenu na svjetskom prvenstvu osvojio brončanu medalju u superveleslalomu, nakon čega je odlučio propustiti utrke spusta i superkombinacije na SP-u koje su održane 12. i 14. ožujka, što će iskoristiti za odmor i trening. Ivica Kostelić je u borbi za dva mala i veliki kristalni globus u Svjetskome kupu.

Pošto je na spustu Svjetskog kupa u francuskom Chamonixu (29–30. siječnja) osvojio 28. mjesto i tri boda, u trećoj ovosezonskoj superkombinaciji u Chamonixu vrlo loše odvezio spust, te zaostajao za najbržim Švicarcem Beatom Feuzom čak 2,50 sekundi, Kostelić je nevjerojatnim nastupom u slalomu stigao do velike pobjede. Senzacionalnom pobjedom u kombinaciji osvojivši novih sto bodova i mali kristalni globus, Kostelić je povećao ionako veliku prednost u ukupnom poretku. Natko Zrnčić Dim nakon 6. vremena u spustu osvojio je drugo mjesto za Kostelićem, pa su prvi put u povijesti dvojica hrvatskih skijaša bila na pobjedničkom postolju. Treći je bio Norvežanin Aksel Lund Svindal. Osvajanjem novih važnih bodova u austrijskom Hinterstöderu (5–6. veljače), 5. mjestom u veleslalomu i 10. mjestom u superveleslalomu Ivica je samo povećao bodove u ukupnom poretku na čak 1249, zadržavši 524 boda prednosti ispred drugoplasiranoga Švicarca Didiera Cucheja (725), i 536 bodova ispred trećeplasiranog Norvežanina Aksela Lunda Svindala, i još je bliže osvajanju velikoga kristalnoga globusa.

Podsjetimo, Ivica je pobjedom na slalomu Svjetskog kupa u Adelbodenu preuzeo vodstvo u poretku slalomaša, pobjedama u kombinaciji (obranivši lanjski naslov) i slalomu, te 12. mjestom u spustu u Wengenu povećao prednost u ukupnom poretku. Osvajanjem 304 boda (pobjedama u superveleslalomu i kombinaciji te drugim mjestom u slalomu) još je jednom pokazao da je trenutačno najsvestraniji i najbolji svjetski skijaš. Kostelić je tako povećao prednost u ukupnom poretku na čak 401 bod ispred drugoplasiranoga Švicarca Silvana Zurbriggena.

U austrijskom Schladmingu (25. siječnja) 5. mjestom u slalomu, Ivica je osvojio novih 45 bodova, dalje povećavši prednost u ukupnom poretku. U posljednjih sedamnaest utrka Kostelić je devet puta stajao na najvišem postolju: sedam puta pobijedio (slalom u Adelbodenu i usporedni slalom u Münchenu, kombinacija i slalom u Wengenu, veleslalom i kombinacija u Kitzbühelu, superkombinacija u Chamonixu), dva puta osvojio drugo mjesto (slalom na Sljemeni i Kitzbühelu). Osim toga tri puta osvojio je 5. mjesto (veleslalom u Adelbodenu i noćni slalom u Schladmingu i veleslalom u Hinterstöderu), 10. mjesto (superveleslalom u Hinterstöderu), 12. mjesto (spust u Wengenu) i 28. mjesto (spust u Chamonixu).

Stipan Blatinac